Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0315

ELi-Mercosuri partnerluslepingu ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu kahepoolne kaitseklausel põllumajandustoodete puhul

Euroopa Parlamendi 16. detsembril 2025. aastal vastu võetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse ELi-Mercosuri partnerluslepingu ja ELi-Mercosuri kaubanduse vahelepingu kahepoolset kaitseklauslit põllumajandustoodete puhul (COM(2025)0639 – C10-0247/2025 – 2025/0322(COD))[1]

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

[1] Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 60 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimiseks (A10-0254/2025).

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) ***Partnerluslepingu*** ja kaubanduse ***vahelepingu eesmärk on kaitsta*** liidu ***tundlike kaupade tootjaid põllumajandussektoris***, ***piirates soodustusi tariifikvootidega***.	(2) ***Partnerlusleping*** ja kaubanduse ***vaheleping vähendavad põllumajandussektoris tundlikke kaupu tootvate*** liidu ***tootjate kaitset. Seepärast tuleks kehtestada kahepoolsed kaitseklauslid***, ***et piirata kahju või kahju ohu korral soodustariifikvootide kohaldamisala***.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Tundlike toodete tähelepanelik seire peaks hõlbustama õigeaegse otsuse tegemist uurimise võimaliku algatamise ja sellele järgneva kaitsemeetmete võtmise kohta. Seepärast peaks komisjon ***korrapäraselt*** jälgima tundlike toodete importi alates kaubanduse vahelepingu või partnerluslepingu jõustumise kuupäevast. Asjaomase liidu tootmisharu nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral tuleks seiret laiendada ka muudele toodetele või sektoritele.	(12) Tundlike toodete tähelepanelik seire peaks hõlbustama õigeaegse otsuse tegemist uurimise võimaliku algatamise ja sellele järgneva kaitsemeetmete võtmise kohta. Seepärast peaks komisjon ***pidevalt ja ennetavalt*** jälgima tundlike toodete importi alates kaubanduse vahelepingu või partnerluslepingu jõustumise kuupäevast. Asjaomase liidu tootmisharu nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral tuleks seiret laiendada ka muudele toodetele või sektoritele. ***Komisjon peaks esitama iga kolme kuu järel seirearuande, mis sisaldab hinnangut lepingu alusel soodustingimustel turulepääsu saanud tundlike toodete***

	impordi mõju kohta, sealhulgas andmeid kõigi tundlike toodete impordimahtude ja hindade kohta koos asjakohase piirkondliku jaotusega.

Muudatusettepanekud 21 ja 82

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. „oluline kahju“ – liidu tootmisharu seisundi märkimisväärne halvenemine;	5. „oluline kahju“ – liidu tootmisharu seisundi märkimisväärne halvenemine; ***asjaomase toote soodustingimustel impordi mahu suurenemist eelmise kolme aasta keskmisega võrreldes rohkem kui 5 % või teatava toote keskmise impordihinna vähenemist rohkem kui 5 % võrreldes eelmise aastaga käsitatakse*** **prima facie** ***tõendina olulise kahju kohta;***

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Selged märgid tootmisharu majandusliku olukorra halvenemisest kogu liidus või liikmesriikide tasandil, sealhulgas asjaomase toote soodustingimustel impordi mahu suurenemine eelmise kolme aasta keskmisega võrreldes rohkem kui 5 % või omamaiste hindade pidev langus, võivad olla piisavad, et tõendada olulist kahju

sektorile ja õigustada kaitsemeetmete võtmist.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) vastastikkuse kohustuse kehtestamine seoses toodete ja tootmisstandarditega;

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Komisjon jälgib ***korrapäraselt*** liidu tundlike toodete turgu, eelkõige selles osas, mis puudutab impordi ja ekspordi suundumusi, tootmist ja hindade arengut. Selleks teeb komisjon koostööd liikmesriikide ja liidu tootmisharuga ning vahetab nendega korrapäraselt teavet.	1. Komisjon jälgib ***pidevalt ja ennetavalt*** liidu tundlike toodete turgu, eelkõige selles osas, mis puudutab impordi ja ekspordi suundumusi, tootmist ja hindade arengut***, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013[1a] loodud liidu turu vaatluskeskuste toel***. Selleks teeb komisjon koostööd liikmesriikide***, Euroopa Parlamendi*** ja liidu tootmisharuga ning vahetab nendega korrapäraselt teavet. ***[1a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347,***

20.12.2013, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Liidu asjaomase tootmisharu nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral võib komisjon laiendada lõikes 1 osutatud seiret nii, et see hõlmaks peale lisas viidatud toodete ja sektorite ka muid tooteid ja sektoreid.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2b. Koostööd tehakse ja andmeid vahetatakse nii vertikaalselt, komisjoni ja liikmesriikide vahel, kui ka horisontaalselt, liikmesriikide vahel.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2c. Komisjon töötab 1. märtsiks 2026 välja ja teeb liikmesriikidele kättesaadavaks tehnilised suunised näitajate, parameetrite ja andmeliikide kohta, mida on võimalik jälgida riikliku ja kohaliku

tasandi turgudel.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Komisjon esitab iga ***kuue*** kuu järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule seirearuande, mis sisaldab hinnangut lepingu alusel soodustingimustel turulepääsu saanud tundlike toodete impordi mõju kohta. ***Sellised aruanded hõlmavad*** liidu turgu ja vajaduse korral ka olukorda ühes või mitmes liikmesriigis.	3. Komisjon esitab iga ***kolme*** kuu järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule seirearuande, mis sisaldab hinnangut lepingu alusel soodustingimustel turulepääsu saanud tundlike toodete impordi mõju kohta. ***Selline aruanne hõlmab*** liidu turgu ja vajaduse korral ka ***konkreetset*** olukorda ühes või mitmes liikmesriigis.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Vastupidiste andmete puudumisel käsitab komisjon asjaomasest riigist pärit teatava toote soodustingimustel impordi mahu suurenemist ***eelmise aastaga*** võrreldes rohkem kui ***10 %*** kui *prima facie* tõendit liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, kui samal ajal on asjaomasest riigist pärit impordi keskmine hind üldjuhul vähemalt ***10 %*** madalam samasuguste või otseselt konkureerivate toodete asjaomasest keskmisest omamaisest hinnast samal ajavahemikul, tuginedes kättesaadavatele andmetele.	3. Vastupidiste andmete puudumisel käsitab komisjon asjaomasest riigist pärit teatava toote soodustingimustel impordi mahu suurenemist ***kolme aasta keskmisega*** võrreldes rohkem kui ***5 %*** kui *prima facie* tõendit liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, kui samal ajal on asjaomasest riigist pärit impordi keskmine hind üldjuhul vähemalt ***5 %*** madalam samasuguste või otseselt konkureerivate toodete asjaomasest keskmisest omamaisest hinnast samal ajavahemikul, tuginedes kättesaadavatele andmetele.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Vastupidiste andmete puudumisel käsitab komisjon asjaomasest riigist pärit teatava toote soodustingimustel liitu imporditud toote keskmise impordihinna ***iga-aastast langust*** rohkem kui ***10 %*** kui *prima facie* tõendit liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, kui samal ajal on asjaomasest riigist pärit toote keskmine impordihind üldjuhul vähemalt ***10 %*** madalam samasuguste või otseselt konkureerivate toodete asjaomasest keskmisest omamaisest hinnast samal perioodil, tuginedes kättesaadavatele andmetele.	4. Vastupidiste andmete puudumisel käsitab komisjon asjaomasest riigist pärit teatava toote soodustingimustel liitu imporditud toote keskmise impordihinna ***langust kolme aasta keskmisega võrreldes*** rohkem kui ***5 %*** kui *prima facie* tõendit liidu tootmisharule tekitatava olulise kahju või olulise kahju ohu kohta, kui samal ajal on asjaomasest riigist pärit toote keskmine impordihind üldjuhul vähemalt ***5 %*** madalam samasuguste või otseselt konkureerivate toodete asjaomasest keskmisest omamaisest hinnast samal perioodil, tuginedes kättesaadavatele andmetele.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	4a. Komisjon ei piirdu olulise kahju kohta* prima facie *tõendeid kogudes käesolevas artiklis sätestatud kvantitatiivsete künniste jälgimisega. Selged märgid tootmisharu majandusliku olukorra halvenemisest kogu liidus või liikmesriigi tasandil, sealhulgas omamaiste hindade pidev langus, võivad olla piisavad, et tõendada sektorile tekitatud kahju, ning võivad õigustada uurimise algatamist.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Võimaluse korral viiakse uurimine lõpule ***kuue*** kuu jooksul alates algatamisteate Euroopa Liidu Teatajas avaldamise kuupäevast. Seda tähtaega võib pikendada kolme kuu võrra erandlikel asjaoludel, nagu ebatavaliselt suur arv huvitatud isikuid või keerukas turuolukord. Komisjon teavitab kõiki huvitatud isikuid sellisest pikendamisest ning selgitab pikendamise põhjusi. Kui uurimine puudutab tundlikke tooteid, viib komisjon selle lõpule võimalikult kiiresti, eesmärgiga teha lõplik otsus ***nelja*** kuu jooksul alates algatamisteate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast.	3. Võimaluse korral viiakse uurimine lõpule ***kolme*** kuu jooksul alates algatamisteate Euroopa Liidu Teatajas avaldamise kuupäevast. Seda tähtaega võib pikendada kolme kuu võrra erandlikel asjaoludel, nagu ebatavaliselt suur arv huvitatud isikuid või keerukas turuolukord. Komisjon teavitab kõiki huvitatud isikuid sellisest pikendamisest ning selgitab pikendamise põhjusi. Kui uurimine puudutab tundlikke tooteid, viib komisjon selle lõpule võimalikult kiiresti, eesmärgiga teha lõplik otsus ***kahe*** kuu jooksul alates algatamisteate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Komisjon hindab kõiki asjakohaseid objektiivseid ja mõõdetavaid tegureid, mis mõjutavad liidu tootmisharu olukorda, eelkõige asjaomase toote impordi suurenemise määra ja mahtu absoluut- ja suhtarvudes, suurenenud impordi hõivatud siseturu osa ning muutusi liidu tootmisharu müügi-, ***toodangu-***, ***tootlikkus-***, tootmisvõimsuse kasutamise, kasumi, kahjumi ja tööhõive tasemes. See loetelu ei ole lõplik ja komisjon võib olulise kahju või selle ohu kindlakstegemisel võtta arvesse ka muid asjaomaseid	5. Komisjon hindab kõiki asjakohaseid ***majandusnäitajaid ning*** objektiivseid ja mõõdetavaid tegureid, mis mõjutavad liidu tootmisharu olukorda, eelkõige asjaomase toote impordi suurenemise määra ja mahtu absoluut- ja suhtarvudes, suurenenud impordi hõivatud siseturu osa ning muutusi liidu tootmisharu müügi-, ***sealhulgas hinnatasemes ning toodangu***, ***tootlikkuse***, tootmisvõimsuse kasutamise, kasumi, kahjumi ja tööhõive tasemes. See loetelu ei ole lõplik ja komisjon võib olulise kahju või selle ohu

tegureid, nagu varud***, hinnad***, kasutatud kapitali tasuvus ja rahavood, turuosa ning muid tegureid, mis tekitavad või võivad olla tekitanud liidu tootmisharule olulist kahju või ähvardavad seda tekitada.	kindlakstegemisel võtta arvesse ka muid asjaomaseid tegureid, nagu varud, kasutatud kapitali tasuvus ja rahavood, turuosa ning muid tegureid, mis tekitavad või võivad olla tekitanud liidu tootmisharule olulist kahju või ähvardavad seda tekitada.

Muudatusettepanek ud 34 ja 86

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ba) selged märgid tootmisharu majandusliku olukorra halvenemisest kogu liidus või liikmesriikide tasandil, sealhulgas asjaomase toote soodustingimustel impordi mahu suurenemine rohkem kui 5 % aastas võrreldes kolme aasta keskmisega, või omamaiste hindade pidev langus, võivad olla piisavad, et tõendada olulist kahju sektorile ja õigustada kaitsemeetmete võtmist.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Tundlike toodete puhul võetakse artikli 18 lõikes 4 osutatud korras ajutised kaitsemeetmed viivitamata ja igal juhul hiljemalt ***21*** päeva jooksul alates uurimise algatamisest, et hoida ära liidu tootmisharule tekitatav kahju, mida oleks raske heastada, sealhulgas juhul, kui	3. Tundlike toodete puhul võetakse artikli 18 lõikes 4 osutatud korras ajutised kaitsemeetmed viivitamata ja igal juhul hiljemalt ***14*** päeva jooksul alates uurimise algatamisest, et hoida ära liidu tootmisharule tekitatav kahju, mida oleks raske heastada, sealhulgas juhul, kui

selline kahju võib olla geograafiliselt koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki.	selline kahju võib olla geograafiliselt koondunud ühte või mitmesse liikmesriiki.

Muudatusettepanek ud 36 ja 87

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Kui uurimise tulemusel tehakse kindlaks, et artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, ***võib*** komisjon ***võtta*** vastu lõplikud kaitsemeetmed vastavalt artikli 18 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.	1. Kui uurimise tulemusel tehakse kindlaks, et artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, ***võtab*** komisjon vastu lõplikud kaitsemeetmed vastavalt artikli 18 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

Muudatusettepanek ud 64 ja 88

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 12a
	Keskkonna-, tervise- ning sanitaar- ja fütosanitaarklausel
	1. Komisjon algatab uurimise ja võtab käesoleva määruse kohased kaitsemeetmed, kui on usaldusväärseid tõendeid selle kohta, et import, mille suhtes kohaldatakse tariifseid soodustusi, ei vasta samaväärsetele keskkonna-, loomade heaolu, tervise-, toiduohutuse või töötajate kaitse nõuetele, mida rakendatakse liidu tootjate suhtes.
	2. Dokumenteeritud ohu korral inimeste, looma- või taimetervisele, sealhulgas liidus keelatud

	tootmismeetodite kasutamise või sanitaar- ja fütosanitaarnõuete täitmata jätmise korral võib komisjon kooskõlas artikli 9 lõikega 3 viivitamata peatada sellise toote impordi, mille suhtes kohaldatakse tariifseid soodustusi. Käesoleva artikli alusel vastu võetud meetmed on vajalikud ja proportsionaalsed ning need vaadatakse läbi vastavalt artiklile 12.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 15a
	Kõrvalehoidmist takistavad meetmed
	1. Kui komisjon tuvastab, et kaitsemeetmetest on kõrvale hoitud kaubateede ümbersuunamise kaudu, sealhulgas importides osapooltest, mis on kaitsemeetmetest vabastatud, võib ta laiendada kaitsemeetmete kohaldamisala kõnealusele impordile või võtta vastu muid vajalikke rakendusmeetmeid.
	2. Komisjon tugevdab liikmesriikidega tehtavat koostööd päritolureeglite kontrollimisel ja tundlike toodete impordi täieliku jälgitavuse tagamisel.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Lisa – lõik 1 – punkt 14

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
14. Munad	14. ***A- ja B-klassi*** munad

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Lisa – lõik 1 – punkt 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
15. Ovoalbumiin	15. ***Munatooted – täismunapulber, munakollasepulber,*** ovoalbumiin ***(tavaline, väga hea vahutavusega, väga hea geelistuvusega)***

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Lisa – lõik 1 – punkt 23 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	23a. Tsitruselised: apelsinid, sidrunid ja mandariinid